

SJØMILITÆRE SAMFUNDS BUDSKAP TIL HØRING I STORTINGETS UTENRIKS- OG FORSVARSKOMITÉ VEDRØRENDE LANGTIDSMELDINGEN FOR FORSVARET

Sjømilitære Samfund (SMS) arbeider for Sjøforsvarets tarv og utvikling. Foreningen er opptatt av et godt Sjøforsvar som del av et sterkt Forsvar.

SMS viktigste budskap er at LTP i betydelig grad reduserer Forsvarets evne til å holde kontroll i en krisesituasjon, og reelt svekker kampkraften. Det anbefales å ikke redusere antall undervannsbåter fra 6 til 4, ikke å utfase korvettene og ikke å avvikle Kystjegerkommandoen. SMS er ikke opptatt av lokasjoner eller baser i denne sammenheng. SMS er kun opptatt av Norges evne til å utføre robuste maritime operasjoner for å sikre kyst og hav i fred og krise, og evne til å utføre troverdige operasjoner i krig.

1. Nye Ubåter.

SMS er glad for den viktige avgjørelsen om å videreføre ubåtkapasiteten, men må påpeke at antallet som er anbefalt i LTP'en er for lavt. Fire undervannsbåter vil ikke dekke det operative behovet (operasjonelt og teknisk) for kontinuerlig tilstedeværelse i prioriterte områder. Våpenet vil heller ikke være kompetansemessig bærekraftig ift besetninger (opplæring, trening og sertifisering). U-båt operasjoner er særdeles krevende. Bemanning og trening må være første klasse, og i tilstrekkelig volum, for å kunne operere og vinne kampsituasjoner. Dette krever et miljø av en viss størrelse. Et troverdig forsvar må kunne sende ut i havet to kampklare U-båter på patrulje til enhver tid i lange perioder. Sjømilitære Samfund mener at seks ubåter er et minimum for å kunne klare den operative, seilende beredskap som nasjonen må ha.

2. Fremtidig overflatekapasitet.

Kjernen i Marinens evne til å kunne overvåke, følge og bekjempe fiendtlige overflatestyrker er 5 Nansen klasse fregatter, 6 Skjold klasse korvetter samt undervannsbåtene. Dersom korvettene fases ut vil dette redusere Marinens overflatekampstruktur med 50 prosent.

Maritim krigføring utføres innen tre hovedområder. Disse områder er kamp mot andre overflatefartøyer, kamp mot undervannsbåter og kamp mot fly og missiler. Egne fly er viktige komponenter i maritim krigføring. Slike fly vil være maritime patruljefly, helikoptre og F-35 jagerfly. I et krise-krigsscenario må Forsvaret utgrupperes for å kunne beherske alle krigføringsdomener samtidig. Fregattene og de maritime patruljefly vil ha som hovedoppgave å sikre farvann mot fiendtlige undervannsbåter. Jagerfly vil ha som hovedoppgave å sikre luftrommet fritt for fiendtlig luftaktivitet. Skjold klasse korvettene vil representere en særlig viktig overflatekampevne idet disse sammen med de utgrupperte undervannsbåter fort vil bli hoved komponentene for overflatekrigføring. De vil være godt supplert av missiler levert fra fregattene og F-35, i den grad disse vil være tilgjengelige og riktig posisjonert.

I et krise-/ krigsscenario vil utgruppering og spredning av et tilstrekkelig antall egne kampfartøyer for suverenitetshevdelse og myndighetsutøvelse over tid, være av

meget stor betydning. LTP skriver at korvettene utfases når F-35 er oppsatt og operativ med JSM missiler. En argumentasjon om at missiler på F-35 kan erstatte den evne til patruljering, overvåking og overflatekampevne over tid som Skjold klassen representerer, er direkte faglig feil. Dersom saken er at man bare ikke har råd, så er saken en annen. Men da må man også vedstå seg at det vil være et bevisst valg å svekke evnen til å utføre overflateoperasjoner. Romertallsvedtak IV i langtidsmeldingen vil også meget sannsynlig føre til en tidligere utfasing av korvettene.

SMS mener at romertallsvedtak IV må strykes. Teksten anbefales endret til å lese at Forsvarets og Marinens overflatekampevne nærmere må utredes midtveis i langtidsplanens tidshorisont.

3. Evne til kontroll og sikring av egen langstrakte kyst.

Kystjegerkommandoen (KJK) er en merittert og svært profesjonell avdeling med kompetanse som er dårlig behandlet i langtidsmeldingen. Avdelingen kan sikre vitale kystområder med overvåking og ildledning. Avdelingen har selv høy kompetanse på å slå ut mål på land og i nære kystområder. Før en maritim sjøgående styrke kan operere i et kystnært farvann, hvor det mistenkes fiendtlig aktivitet fra land, er det nødvendig å besette og klarere området med egne styrker. Dette er kjernekompetansen til KJK. I tillegg besitter KJK en rekke andre viktige, maritime ferdigheter for å kunne yte støtte og forsterkning til egne fartøygrupper og spesialstyrkene.

SMS mener det er overraskende at en operativ kampgruppe som KJK foreslås avviklet. SMS mener at dette kun må være begrunnet i økonomi, og ikke totale operative, sunne avveininger. SMS anbefaler at Kystjegerkommandoen videreføres, men ikke nødvendigvis i Harstad.

Ytterligere merknader til langtidsplanen.

SMS mener videre at det er uheldig at Sjøheimevernet legges ned og at Kystvakten reduseres med to fartøyer. Dette bidrar også til å svekke evnen til overvåking og kontroll langs Norges langstrakte kyst og vitale områder. Igjen mener SMS at denne reduksjonen hovedsakelig er økonomisk begrunnet, og ikke operativt fornuftig.

SMS mener at alle de påpekte forhold som reduserer den operative evne og kampkraft, vil kunne korrigeres dersom planen i større grad legger opp til å strekke seg mot det NATO 2 prosent målet som Norge har sluttet seg til.

Til slutt vil SMS bemerke at planens annonserte styrking av vedlikehold, bemanning og drift samt høyere beredskap, vil kreve større økonomiske ressurser de kommende to - tre år enn det planen legger opp til.

Bergen, 12. august 2016,

Sigurd Smith (sign)
Kommandør
President Sjømilitære Samfund